

اساس و موانع کرامت/ کریم چه کسی است



کریم انسانی است که از حرام اجتناب می کند. انسان کریم، پیش خدا مسرور است و از ثواب الهی بهره می برد و هم پیش مردم از محبت و هیبت و جلال برخوردار است. انسان کریم، جامه کرامت را در دنیا می بافت و در قیامت آن را می پوشد.

کریم انسانی است که از حرام اجتناب می کند. انسان کریم، پیش خدا مسرور است و از ثواب الهی بهره می برد و هم پیش مردم از محبت و هیبت و جلال برخوردار است. انسان کریم، جامه کرامت را در دنیا می بافت و در قیامت آن را می پوشد.

به گزارش خبرگزاری مهر، "کرامت" نحوه وجود و هستی خاص است که کامل ترین مصداق آن برای خدا سبحان ثابت است که دارای عالی ترین درجه وجود است. کرامت، همان نزهت از پستی و فرومایگی است. کریم غیر از کبیر و عظیم است. کریم معنایی دارد که شاید در فارسی معادل بسیط نداشته باشد. لذا اگر ما خواسته باشیم، کلمه کریم را به فارسی ترجمه کنیم باید چند کلمه را کنار هم بگذاریم تا معنی کریم روشن شود. خدای سبحان اکرم است و آدمیان را به کرامت دعوت کرد. محور تعلیم و تربیت دین الهی، کرامت است.

اساس کرامت

تقوا؛ خدای سبحان، کرامت را بر مدار تقوا می داند. وقتی کرامت بر مدار تقوا باشد، در اصل وجود و عدم و در حدوث و بقاء و درشت و ضعف و در سایه شئون تابع تقوا خواهد بود. ممکن است کرامت به درجه عالی برسد و درجه تقوا ضعیف باشد، زیرا لازمه اش آن است که آن مقدار زائد از کرامت، بر محور تقوا نباشد.

معرفت: خدای سبحان تقوا را بر محور معرفت قرار داده، پس در نتیجه معرفت اساس کرامت است. عمل صالح را هم معرفت احیاء می کند پس انسان تا عالم و آگاه نباشد، نه به دنبال عمل صالح می رود، نه کیفیت عمل را به حد اخلاص می رساند. مبدا اصیل کرامت انسان، همانا معرفت صحیح و عمل صالح به اوست.

اولین آیه ای که بر حضرت رسول صلی الله علیه و آله نازل شد، آیه ای است که کرامت الهی را گوشزد می کند و آخرین آیه ای هم که بعد از بیست و سه سال بر آن حضرت نازل شد، محور کرامت را که تقواست بیان می کند و اعلام می دارد که چیزی مایه کرامت نیست مگر تقوا.

بعضی توانگری را مایه کرامت پنداشته اند و قهرا تهیدستی و فقر را مانع آن می دانند، این یک توهّم باطلی است. این نعمت ها که از جان آدمی جداست مایه کرامت وی نیست. نه تنها مال و ثروت، بلکه هر نعمتی نظیر مال، جاه، او را به کرامت نمی رساند. کرامت انسان در مقام انسانیت اوست و این مخصوص حضرت آدم نیست بلکه برای همه انسان هاست و این، مربوط به نفس انسانی اوست و تنها راهش تقواست.

کرامت حالتی نفسانی است و اوصاف نفسانی به معرفت و تکرار عمل نیاز دارند. هدف اصیل انبیاء عموماً، وجود مبارک خاتم الانبیاء این است که انسان ها را به کرامت برسانند و آنها را کریم کنند. حضرت امیر المومنین در باب کرامت می فرماید: کریم آبرویش را با مال حفظ می کند. لئیم مالش را با آبرو حفظ می کند. روح کریم، در حوادث ناگوار، صحنه را ترک نمی کند.

موانع کرامت

- طغیان: اولین مانع، طغیان و تمرد در برابر خداست. یا اولین شرط بردگی و بندگی است. کسی که خوی سرکشی دارد نمی تواند در مدرسه کرامت شرکت کند. تا کسی خود را محتاج خدا نداند و به عنوان عبد محض احساس نکند، صلاحیت شرکت در مدرسه تکریم الهی را ندارد. خدای سبحان کسی را کریم می داند، که در آن شخص خوی طغیانگری و انانیت نباشد و این اولین مانع است که باید برطرف شود.

- دنیا طلبی: نه در قرآن، سخن از تشویق به دنیا طلبی است و نه در درس خدای سبحان، ترغیب دنیا خواهی. و اگر کسی خواست توسط قرآن دنیا را جذب کند، به معنی آن است که می خواهد با قرآن کریم متاع دنیا را فراهم آورد و در حقیقت خود را فریب داده است زیرا ممکن نیست کسی با سرمایه کرامت بتواند متاع دنائت فراهم کند و اگر این قدر کوتاه اندیش بود هرگز از روح قرآن، که همان کرامت است، بهره نبرده است.

شیوه عبادت کریمان

اگر ما انسانی کریم شویم، قهرا عبادتهای ما رنگ کرامت می گیرد و کریمانه عبادت می کنیم. نه سوداگرانه و آزمندانه، آنکه خوفناک من النار یا شوقا الی الجنة الی التی تجری من تحتها الانهار، عبادت می کند، کریم نیست، بعضی از بزرگان خواسته اند کرامت را بالاتر از حریت بدانند. انسان کریم جز خدا چیزی نمی طلبد، ممکن است کسی آزاد اندیش باشد و از چیزی نترسد یا امید به چیز زودگذر نداشته باشد اما در عین حال از آن کرامت برجسته برخوردار نباشد، کرامت برجسته آن است که انسان لوجه الله کار کند.

کریم غرضش اکرام است نه اطعام، نمی خواهد دیگری را فقط سیر کند، می خواهد به دیگری کرامت برسد لذا اگر دیگری را سیر می کند، می پوشاند، با تکریم می پوشاند. این که انسان روزه مستحبی بگیرد، یا روزه نذری بگیرد و یا به مسکین و یتیم کمک کند، اینها، همانا کرامت است و این کار مخصوص خاندان عصمت و طهارت نیست و اگر کسی به جایی برسد لوجه الله کار کند به درجه کرامت می رسد.